

14 Μαΐου, 1993

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΛΤΔ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 287/92)

5 Ο περί Μεταλλείων και Λατομείων Νόμος, Κεφ. 270 — Ερευνητική
άδεια λατομείου — Το ζήτημα της αιτιολογίας αρνήσεως εκδόσεως
της — Νομολογία — Ερευνητική άδεια σε αντιπαραβολή με άδεια
εκμετάλλευσης — Σύνομη η αιτιολόγηση της απόρριψης αιτήσεως
για ερευνητική άδεια στην κριθείσα περίπτωση.

10 Οι αιτητές αμφισβήτησαν το κύρος της απόφασης, που απέρρι-
ψε αίτησή τους προς έκδοση ερευνητικής άδειας, για αναζήτηση
ασβεστολίθων σε περιοχή της Επαρχίας Πάφου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, απο-
φάσισε ότι:

15 1. Στην υπόθεση **Vassiliou v. Republic**, η αίτηση για λατόμευση
αμοχαλικών απορρίφθηκε για "υδρολογικούς και άλλους λό-
γους" (hydrological and other reasons). Η αιτιολογία κρίθηκε
επαρκής ενόψει του γεγονότος ότι δεν μπορούσε να υπάρχει αμ-
φιβολία, έχοντας υπόψη το περιεχόμενο του φακέλου, ως προς
20 το ποιος ήταν ο ακριβής λογος για τον οποίο απορρίφθηκε η αί-
τηση. Ισχύει και εδώ το ίδιο. Ανεξάρτητα από τη σύγχυση που
έχει, σε κάποιο βαθμό, δημιουργηθεί εκ των υστέρων, εξ αιτίας
της ανάμειξης θεμάτων που είναι φανερό πως δε διαδραμάτισαν
ρόλο στη λήψη της προοβαλλόμενης απόφασης, τα στοιχεία που
25 οδήγησαν στη διατύπωση της αιτιολογίας που δόθηκε ήταν σα-
φή και συγκεκριμένα.

Η διαφωνία εν προκειμένω εντοπίζεται στο αν οι λόγοι που δόθηκαν για την απόρριψη, δικαιολογείται να αναχθούν σε λόγους δημοσίου συμφέροντος.

2. Το Δικαστήριο δε συμφωνεί πως δικαιολογείται αυτός ο γενικός διαχωρισμός ή, ακόμα η στεγανοποίηση των λόγων που είναι δυνατό να επενεργήσουν στο να μη παραχωρηθεί η μια ή η άλλη άδεια. Με σταθερό το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος, η κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται πάνω στη βάση των ιδιαίτερων της χαρακτηριστικών. 5
10

Οι ίδιοι οι αιτητές αναφέρουν στη γραπτή τους αγόρευση, ότι η διαδικασία παραχώρησης άδειας για εκμετάλλευση λατομείου διακρίνεται σε δυο στάδια. Το πρώτο αφορά στη χορήγηση άδειας για διενέργεια σχετικών ερευνών, ενώ το δεύτερο στη χορήγηση άδειας για πραγματική εκμετάλλευση. Έχει διευκρινιστεί πως, όπως και στην περίπτωση των μεταλλείων (Βλ. Άρθρο 23 του Περί Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, Κεφ. 270) έτσι και στην περίπτωση των λατομείων, κατά καθιερωμένη πρακτική, εκείνοι που διεξάγουν έρευνες με βάση ερευνητική άδεια, έχουν προβάδισμα έναντι οποιονδήποτε άλλων ενδιαφερομένων, όταν θα έλθει η στιγμή για την παραχώρηση άδειας για εκμετάλλευση. Εξ ου και η οικονομική σημασία, της εξασφάλισης ερευνητικής άδειας. 15
20

Είναι εύλογα επιτρεπτό να απορριφθεί αίτηση για ερευνητική άδεια, στην περίπτωση που υφίστανται επαρκείς λόγοι, οι οποίοι εκ προοιμίου καθιστούν εύλογα ανεπιθύμητη, ως μη εξυπηρετούσα το δημόσιο συμφέρον, τη λατόμευση ορισμένης περιοχής. Στην παρούσα υπόθεση και εφόσον οι υδρολογικοί λόγοι δε συσχετίζονταν με τις επιπτώσεις από τις έρευνες που θα γίνονταν αν εγκρινόταν η αίτηση, αποκαλύπτουν εξ αρχής αρνητική τοποθέτηση ως προς το ενδεχόμενο της χρησιμοποίησης της συγκεκριμένης περιοχής για λατόμευση, προκειμένου να προστατευθούν πηγές που υπάρχουν σ' αυτή. Ο στόχος της προστασίας των πηγών εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ως δημοσίου συμφέροντος. Ο δεύτερος από τους λόγους που δόθηκαν, δεν έχει σχέση με την περιοχή. Έχει σχέση με τους ίδιους τους αιτητές. Έχει αναφερθεί στην οικονομική σημασία της απόκτησης ερευνητικής άδειας. Το Δικαστήριο προσθέτει και το Άρθρο 19 του Νόμου, σύμφωνα με το οποίο, με μια εξαίρεση που δεν ενδιαφέρει εδώ, απαγορεύεται η παραχώρηση δεύτερης ερευνητικής άδειας για την ίδια περιοχή. Είναι δυνατή η παραχώρηση δεύτερης ερευνητικής άδειας, μόνο εφόσον ικανοποιείται η διοίκηση, πως δεν επηρεάζονται δυσμενώς τα δικαιώματα και τα συμφέροντα εκείνου που κατέχει την πρώτη και αυτό μόνο για μετάλλευμα ή λατομικό 25
30
35
40

υλικό, άλλο από εκείνο για το οποίο εκδόθηκε η αρχική άδεια.

5 Με αυτά τα δεδομένα, η άρνηση παροχής ερευνητικής άδειας σε αιτητή που ήδη κατέχει προνόμιο λατομείου για το ίδιο υλικό σε άλλη μεγάλη περιοχή, που, μάλιστα, δεν αξιοποιείται ικανοποιητικά, είναι εύλογα επιτρεπτή. Η έγκριση της αίτησης θα απόληγε σε εξασφάλιση δικαιωμάτων και στη δημιουργία συμφερόντων αναφορικά με υλικό το οποίο, όπως αναφέρεται στην επιστολή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, εμφανίζεται σε περιορισμένες ποσότητες στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Η απόκτηση τέτοιων δικαιωμάτων και συμφερόντων σε περισσότερες της μιας περιοχής από το ίδιο πρόσωπο, κατά ουσιαστικό αποκλεισμό άλλων, εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ως ζήτημα δημοσίου συμφέροντος.

15 3. Με τα πιο πάνω, απαντάται και το διαζευκτικό επιχείρημα των αιτητών, πως κατά τους κανόνες της χρηστής διοίκησης (βλ. *Vassos Eliades Ltd. v. Republic* και ειδικότερα, *Cytechno Ltd. v. Republic*, η διοίκηση οφείλει, εν πάση περιπτώσει, να επιλέξει αντί της απόρριψης της αίτησης, την λιγότερο οδυνηρή λύση της έγκρισής της υπό όρους. Κρίνεται πως οι παράλληλοι λόγοι που οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, εύλογα θα μπορούσε να θεωρηθούν, πως δεν άφηναν τέτοιο περιθώριο.

25 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

25 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Vassiliou v. Republic (1982) 3 C.L.R. 220,

30 *Republic v. Saranti (1979) 3 C.L.R. 139,*

Droushiotis v. Republic (1966) 3 C.L.R. 722,

Republic v. Droushiotis (1967) 3 C.L.R. 232,

35 *Yiangou and Another v. Republic (1975) 3 C.L.R. 228,*

Vassos Eliades Ltd v. Republic (1979) 3 C.L.R. 259,

40 *Cytechno Ltd v. Republic (1979) 3 C.L.R. 513.*

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με

την οποία απορρίφθηκε αίτηση των αιτητών για την έκδοση ερευνητικής άδειας προς αναζήτηση ασβεστολίθων για παραγωγή θραυστών σκύρων και άμμου στη περιοχή Μέγα Βουνί, Πυθαρόλακκος-Κυπαρίσι, Κάθικας.

Α. Αλεξάνδρου, για τους Αιτητές.

5

Γ. Γιωργαλλής, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Στις 16 Σεπτεμβρίου 1991 οι αιτητές υπέβαλαν αίτηση για την έκδοση ερευνητικής άδειας προς αναζήτηση ασβεστολίθων για παραγωγή θραυστών σκύρων και άμμου σε έκταση 3 τ.χλμ. περίπου στην περιοχή Μέγα Βουνί, Πυθαρόλακκος - Κυπαρίσια Κάθικας. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας στον οποίο εκχωρήθηκε η σχετική εξουσία που παρέχει στο Υπουργικό Συμβούλιο ο περι Μεταλλείων και Λατομείων Νόμος Κεφ. 270 (Βλ. τον περί Εκχωρήσεως της Ενασκήσεως των Εξουσιών των Απορρευσών εκ τινός Νόμου του 1962, Νόμος 23/62) που γνωστοποιήθηκε στους αιτητές με επιστολή ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1992, η αίτηση απορρίφθηκε. Οι αιτητές αμφισβητούν το κύρος της απόφασης.

15

20

Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων, στα πλαίσια της έρευνας που αναλήφθηκε, μετά την υποβολή της αίτησης, ζήτησε τις απόψεις των διευθυντών των Τμημάτων Αναπτύξεως Υδάτων, Γεωργίας, Γεωλογικής Επισκόπησης, και Αρχαιοτήτων όπως και του Επάρχου Πάφου. Ο καθένας, με την εξαίρεση του Επάρχου Πάφου στον οποίο θα επανέλθω, εξέφρασε τις απόψεις του από τη σκοπιά των θεμάτων που ενδιέφεραν το Τμήμα του. Οι απαντήσεις των Διευθυντών του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Τμήματος Γεωργίας δεν ήταν αρνητικές. Όπως σημείωσαν στις σχετικές επιστολές τους δεν είχαν ένσταση στην παραχώρηση της ερευνητικής άδειας. Ήταν όμως εντελώς αρνητικές οι υπόλοιπες απαντήσεις. Σημειώνεται στην επιστολή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης πως η αιτήτρια εταιρεία είναι κάτοχος προνομίου λατομείου συνολικής έκτασης 32,1 εκταρίων για ανόρυξη ασβεστολίθου προς παραγωγή αδρανών υλικών στην περιοχή Μιτσερού και προστίθεται πως θα μπορούσε να λεχθεί ότι η έκταση του προνομίου εκείνου είναι μεγάλη και σχετικά δυσανάλογη προς τη παραγωγή της σε αδρανή υλικά.

25

30

35

40

Στην επιστολή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων αναφέρε-

ται πως η αίτηση "δε συστήνεται γιατί υπάρχουν πηγές που χρησιμοποιούνται για υδρευτικούς σκοπούς".

5 Η απορριπτική απόφαση του Υπουργού, όπως γνωστοποιήθηκε στους αιτητές με την επιστολή της 16 Ιανουαρίου 1991, λήφθηκε για "υδρολογικούς και άλλους λόγους". Είναι εμφανές, από το φάκελο και ειδικά από το γεγονός της αποδοχής της εισήγησης του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Μεταλλείων ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1992, ότι η απόφαση συνδέεται προς τις 10 δυο αρνητικές συστάσεις που αναφέρθηκαν.

Κατά την ανάπτυξη των επιχειρημάτων των δυο πλευρών έχει γίνει εκτεταμένη αναφορά σε όσα προκύπτουν από την επιστολή της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 15 1992 που λήφθηκε από την Υπηρεσία Μεταλλείων στις 24 Ιανουαρίου 1992, δηλαδή, μετά και την αποστολή της γνωστοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης. Η επιστολή εκείνη εφόσον δεν ήταν ενώπιον του Υπουργού κατά το χρόνο της λήψης της απόφασής του δε διαδραμάτισε οποιοδήποτε ρόλο και το περιεχόμενό της δεν μπορεί να είναι σχετικό για τους σκοπούς του δικαστικού 20 ελέγχου στα πλαίσια της προσφυγής αυτής.

Στην επιστολή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης γίνεται αναφορά και στην περιοχή Ανδρολύκου που εμφανίζεται να έχει 25 ερευνηθεί εκτεταμένα από το Τμήμα έτσι ώστε να είναι γνωστή όχι μόνο η ύπαρξη ασβεστολίθου σε αυτή αλλά και η ποιότητά του. Προσεγγίστηκε αυτή η παράγραφος ως εάν να αποτελούσε επιπρόσθετο λόγο που οδήγησε στην απόρριψη της αίτησης. Η επιστολή εκείνη κάλυπτε δυο αιτήσεις. Την υπ' αριθμό 3327 και την υπ' αριθμό 30 3328. Εκείνη που μας ενδιαφέρει στην παρούσα υπόθεση είναι η αίτηση 3328. Είναι καθαρό ότι η παράγραφος που αναφέρεται στην περιοχή Ανδρολύκου συναρτάται προς την αίτηση 3327 με την οποία, όπως προκύπτει, επιζητήθηκε η εξασφάλιση ερευνητικής άδειας στην περιοχή εκείνη. Επομένως, δεν είναι ορθή ούτε η άποψη του δικηγόρου της Δημοκρατίας αναφορικά με τη σχετικότητα 35 της παρατήρησης του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης ως προς την περιοχή Ανδρολύκου ούτε η άποψη των αιτητών πως η παρατήρηση εκείνη αποκαλύπτει πως η διοίκηση ενήργησε κάτω από την πλανημένη αντίληψη ότι η "κρίσιμη αίτηση αναφερόταν σε προνόμιο και αφορούσε την περιοχή Ανδρολύκου". 40

Στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου για τους καθ' ων η αίτηση γίνεται αναφορά και σε διάφορα γνωστά, όπως τα χαρακτηρίζει, γεγονότα στα οποία περιλαμβάνει και τη κήρυξη της περιοχής Ανδρο-

λύκου ως λατομικής ζώνης. Περιλήφθηκε, επομένως, στα επιχειρήματα των καθ' ων η αίτηση ο ισχυρισμός ότι αυτά τα γεγονότα ήταν γνωστά στους αιτητές επειδή η εταιρεία Σκυροποιεία Λεωνίκ Λτδ υπέβαλε αίτηση για προνόμιο λατομείου στην περιοχή εκείνη. Οι αιτητές αναγάγουν αυτό το μέρος της αγόρευσης των καθ' ων η αίτηση σε στοιχείο που λήφθηκε υπόψη από τον Υπουργό και υποστηρίζουν πως στοιχειοθετεί λόγο ακύρωσης γιατί, όσο και αν οι δύο εταιρείες έχουν κοινό κύριο μέτοχο, αποτελούν ξεχωριστές νομικές οντότητες. Τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης τα έχω προσδιορίσει. Δεν περιλαμβάνονται σ' αυτά ο,τιδήποτε σχετίζεται είτε με την περιοχή Ανδρολύκου είτε με το γεγονός ότι εταιρεία, άλλη από τους αιτητές, ζήτησε προνόμιο σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή. Η αναφορά στην πιο πάνω λεπτομέρεια από τους καθ' ων η αίτηση και τους αιτητές δε δικαιολογείται από τα δεδομένα που υπάρχουν όπως τα έχω συνοψίσει.

Από τους υπόλοιπους λόγους ακυρότητας που έχουν αναπτυχθεί, προέχει η εξέταση εκείνων που αναφέρονται στην αιτιολογία της απόφασης και στην έρευνα που διεξάχθηκε.

Κατά την άποψη των αιτητών η αιτιολογία που δόθηκε είναι ασαφής, γενική και αόριστη έτσι που να αφήνει αμφιβολίες ως προς τον πραγματικό λόγο που οδήγησε τη διοίκηση στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Στην υπόθεση *Vassiliou v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 220 η αίτηση για λατόμηση αμμοχαλικών απορρίφθηκε για "υδρολογικούς και άλλους λόγους" (hydrological and other reasons). Η αιτιολογία κρίθηκε επαρκής ενόψει του γεγονότος ότι δεν μπορούσε να υπάρχει αμφιβολία, έχοντας υπόψη το περιεχόμενο του φακέλου, ως προς το ποιος ήταν ο ακριβής λόγος για τον οποίο απορρίφθηκε η αίτηση. Ισχύει και εδώ το ίδιο. Όπως έχω υποδείξει, ανεξάρτητα από τη σύγχυση που έχει, σε κάποιο βαθμό, δημιουργηθεί εκ των υστέρων εξ αιτίας της ανάμειξης θεμάτων που είναι φανερό πως δεν διαδραμάτισαν ρόλο στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, τα στοιχεία που οδήγησαν στη διατύπωση της αιτιολογίας που δόθηκε ήταν σαφή και συγκεκριμένα: σε σημείο μάλιστα που επέτρεψαν στους αιτητές να αναπτύξουν το επιπρόσθετο επιχείρημα πως οι λόγοι που οδήγησαν στην απόφαση, όσο και αν θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως επαρκείς για την απόρριψη αίτησης για άδεια λατόμησης, δεν ήταν επαρκείς για να δικαιολογήσουν την απόρριψη αίτησης για ερευνητική άδεια.

Οι αιτητές εισηγήθηκαν πως η έρευνα ήταν ελλιπής γιατί δε ζη-

5 τήθριαν, όπως θα έπρεπε, οι απόψεις της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως· πολύ περισσότερο αφού, όπως υποστηρίζουν, οι αρνητικές απόψεις του Τμήματος Γεωλογικής Επιθεώρησης και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ήταν αβάσιμοι φόβοι και όχι εμπειριστατωμένες απόψεις. Δεν μπορώ να συμφωνήσω με την εισήγηση. Στις επιστολές των δυο τμημάτων δεν εκφράζονται φόβοι αλλά διαπιστώνονται γεγονότα. Συνάγεται ότι θεωρήθηκε πως οι λόγοι των ενστάσεων που είχαν διατυπωθεί έπρεπε να οδηγήσουν στην απόρριψη της αίτησης χωρίς να είναι απαραίτητο να αναζητηθούν και άλλες απόψεις ή να αναμένεται και η γνώμη του Επάρχου. Έχοντας υπόψη τη φύση των λόγων αυτών, σε συνάρτηση προς τους οποίους θα πρέπει να εξεταστεί το επαρκές της έρευνας που διεξάχθηκε, δεν μπορώ να συμφωνήσω ότι καταδείχθηκε οποιασδήποτε μορφής πλημμέλεια. Τα στοιχεία ως προ το προνόμιο λατομείου που κατείχαν οι αιτητές στην περιοχή Μιτσερού που αποτέλεσαν τον ένα λόγο και εκείνα ως προς την ύπαρξη πηγών που αποτέλεσαν το δεύτερο λόγο της απόφασης, προήλθαν από τα κατ' εξοχήν αρμόδια, γι' αυτά τα θέματα, Τμήματα. Οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως που κατά τους αιτητές θα έπρεπε να είχαν ζητηθεί, δεν θα ήταν εύλογο να συσχετισθούν προς όσα στήριξαν την απόφαση, όσο θετικές και αν θα ήταν από τη σκοπιά των κριτηρίων που ενδιαφέρουν το Τμήμα εκείνο.

25 Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και σε σχέση με τις απόψεις του Επάρχου αν και σ' αυτή την περίπτωση θα μπορούσε να προστεθεί ότι η καθυστερημένη επιστολή εκ μέρους του τελευταίου δε βοηθά τους αιτητές στο επιχείρημά τους για ενδεχόμενη πλάνη εξ αιτίας της ανεπάρκειας της έρευνας. Στην επιστολή εκείνη αναφέρεται ως
 30 πρώτος λόγος για τον οποίο δε συστήνεται η παραχώρηση της άδειας που ζητήθηκε, η ύπαρξη στην περιοχή σημαντικών πηγών.

35 Απομένει το ερώτημα ως προς το επιτρεπτό της απόρριψης της αίτησης για τους λόγους που δόθηκαν. Συμπίπτουν οι θέσεις των δυο πλευρών πως γνώμονας κατά την άσκηση της διακριτικής εξουσίας της διοίκησης θα πρέπει να είναι το δημόσιο συμφέρον. Έγινε αναφορά σχετικά στην απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Republic v. Charalambos Saranti* (1979) 3 C.L.R. 139 και, ακόμα, στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929 - 1959 σελ. 176. (Βλ. επίσης *Yiangos Droushiotis v. Republic* (1966) 3 C.L.R. 722, *The Republic v. Yiangos Droushiotis* (1967) 3 C.L.R. 232, *Nikolaos Yiangou and Another v. Republic* (1975) 3 C.L.R. 228). Η διαφωνία εντοπίζεται στο αν οι λόγοι που δόθηκαν δικαιολογείται να αναχθούν σε λόγους δημοσίου συμφέροντος. Εί-

ναι η θέση των αιτητών πως το τί υπαγορεύει το δημόσιο συμφέρο
 θα πρέπει να αναζητηθεί με σημείο αναφοράς το είδος της άδειας
 που ζητήθηκε. Αποτέλεσε τον πυρήνα της σχετικής επιχειρηματολο-
 γίας τους η άποψη πως δεν είναι επιτρεπτό και πως τελικά απολή-
 γει σε παράβαση του Νόμου και, ακόμα, σε υπέρβαση ή κατάχρηση 5
 εξουσίας η απόρριψη αίτησης για ερευνητική άδεια για λόγους που,
 όσο και αν θα μπορούσαν να αποτελέσουν λόγο απόρριψης άδειας
 για λατόμηση, δεν μπορούσαν να διαδραματίσουν ρόλο όταν εκεί-
 νο που επιδιωκόταν ήταν η εξασφάλιση εξουσιοδότησης για απλή 10
 έρευνα. Αναφέρθηκαν, συναφώς, στη διαφορετική φύση, τη διαφο-
 ρετική οικονομική σημασία και τις διαφορετικές πρακτικές συνέ-
 πειες της άδειας για απλή έρευνα λατομικών δυνατοτήτων και της
 άδειας για πραγματική λατομική εκμετάλλευση.

Δε συμφωνώ πως δικαιολογείται αυτός ο γενικός διαχωρισμός 15
 ή, ακόμα η στεγανοποίηση των λόγων που είναι δυνατό να επενε-
 γήσουν στο να μη παραχωρηθεί η μια ή η άλλη άδεια. Με σταθερό το
 κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος η κάθε περίπτωση θα πρέπει
 να εξετάζεται πάνω στη βάση των ιδιαίτερων της χαρακτηριστικών.

Οι ίδιοι οι αιτητές αναφέρουν στη γραπτή τους αγόρευση ότι η 20
 διαδικασία παραχώρησης άδειας για εκμετάλλευση λατομείου δια-
 κρίνεται σε δυο στάδια. Το πρώτο αφορά στη χορήγηση άδειας για
 διενέργεια σχετικών ερευνών ενώ το δεύτερο στη χορήγηση άδειας
 για πραγματική εκμετάλλευση. Έχει διευκρινιστεί πως, όπως και 25
 στην περίπτωση των μεταλλείων (Βλ. άρθρο 23 του Νόμου) έτσι και
 στην περίπτωση των λατομείων, κατά καθιερωμένη πρακτική, εκεί-
 νοι που διεξάγουν έρευνες με βάση ερευνητική άδεια έχουν προβά-
 δισμα έναντι οποιωνδήποτε άλλων ενδιαφερομένων όταν θα έλθει η
 στιγμή για την παραχώρηση άδειας για εκμετάλλευση. Εξ ου και η 30
 οικονομική σημασία της εξασφάλισης ερευνητικής άδειας.

Έχω την άποψη πως είναι εύλογα επιτρεπτό να απορριφθεί αί-
 τηση για ερευνητική άδεια στην περίπτωση που υφίστανται επαρ-
 κείς λόγοι οι οποίοι εκ προοιμίου καθιστούν εύλογα ανεπιθύμητη, 35
 ως μη εξυπηρετούσα το δημόσιο συμφέρον, τη λατόμηση ορισμένης
 περιοχής. Στην παρούσα υπόθεση και εφόσον οι υδρολογικοί λόγοι
 δε συσχετίζονταν με τις επιπτώσεις από τις έρευνες που θα γίνονταν
 αν εγκρινόταν η αίτηση, αποκαλύπτουν εξ αρχής αρνητική τοποθέ-
 τηση ως προς το ενδεχόμενο της χρησιμοποίησης της συγκεκριμένης 40
 περιοχής για λατόμηση προκειμένου να προστατευθούν πηγές που
 υπάρχουν σ' αυτή. Ο στόχος της προστασίας των πηγών εύλογα
 μπορεί να θεωρηθεί ως δημοσίου συμφέροντος. Ο δεύτερος από
 τους λόγους που δόθηκαν, δεν έχει σχέση με την περιοχή. Έχει σχέ-

ση με τους ίδιους τους αιτητές. Έχω αναφερθεί στην οικονομική σημασία της απόκτησης ερευνητικής άδειας. Προσθέτω και το άρθρο 19 του Νόμου σύμφωνα με το οποίο, με μια εξαίρεση που δεν ενδιαφέρει εδώ, απαγορεύεται η παραχώρηση δεύτερης ερευνητικής 5 άδειας για την ίδια περιοχή. Είναι δυνατή η παραχώρηση δεύτερης ερευνητικής άδειας μόνο εφόσον ικανοποιείται η διοίκηση πως δεν επηρεάζονται δυσμενώς τα δικαιώματα και τα συμφέροντα εκείνου που κατέχει την πρώτη και αυτό μόνο για μετάλλευμα ή λατομικό υλικό άλλο από εκείνο για το οποίο εκδόθηκε η αρχική άδεια.

10 Με αυτά τα δεδομένα, η άρνηση παροχής ερευνητικής άδειας σε αιτητή που ήδη κατέχει προνόμιο λατομείου για το ίδιο υλικό σε άλλη μεγάλη περιοχή, που, μάλιστα, δεν αξιοποιείται ικανοποιητικά, είναι εύλογα επιτρεπτή. Η έγκριση της αίτησης θα απόληγε σε εξα- 15 σφάλιση δικαιωμάτων και στη δημιουργία συμφερόντων αναφορικά με υλικό το οποίο, όπως αναφέρεται στην επιστολή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, εμφανίζεται σε περιορισμένες ποσότητες στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Η απόκτηση τέτοιων δικαιωμάτων και συμφερόντων σε περισσότερες της μιας περιοχές 20 από το ίδιο πρόσωπο, κατά ουσιαστικό αποκλεισμό άλλων, εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ως ζήτημα δημοσίου συμφέροντος.

25 Με τα πιο πάνω, απαντάται και το διαζευκτικό επιχείρημα των αιτητών πως κατά τους κανόνες της χρηστής διοίκησης (βλ. *Vassos Eliades Ltd v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 259 και, ειδικότερα, *Cytechno Ltd v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 513), η διοίκηση οφείλει, εν πάση περιπτώσει, να επιλέξει αντί της απόρριψη της αίτησης την λιγότερο οδυνηρή λύση της έγκρισής της υπό 30 όρους. Κρίνω πως οι παράλληλοι λόγοι που οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης εύλογα θα μπορούσε να θεωρηθούν πως δεν άφηναν τέτοιο περιθώριο.

35 Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.